

komentár Najhorší svet pre Prešov

Martin Kováčik
mkovacik@pravda.sk

Najlepší svet pre Prešov je v skutočnosti najhorší. Analytici na ministerstve financií spočítali, že pre mesto je najlepší 2-pruhový obchvat. A to po D1 a rovnako aj R4 po východnej trase, nie severnej. Ušetrí sa tým vraj 450 miliónov eur. V skutočnosti je toto číslo blud, ako aj celá analýza, cez ktorú sa v obchvate angažujú politici vrátane prezidenta Andreja Kisku.

Ak má Slovensko fungovať na základe zmanipulovaných analýz, bude zle. Jednak Prešov potrebuje na D1 určite 4-pruhový obchvat a druhá vec je, že trasa sa zmeniť na východnú nemôže, keďže tam sú soľné bane. Analytici to vedeli, ale aj tak vy počítali. Pre koho a na čo? Aby sa navodil dojem, že diaľnica je drahá?

Analytici nepočkali na aktuálne výpočty o budúcej doprave, ktoré zohľadňujú nielen tranzit, ale aj využívanie obchvatu Prešovčanmi. Predbežné prepočty naznačujú, že po D1 bude cho-

„Do Útvary hodnoty za peniaze sa vkladalo veľa nádejí. Opäť sa však ukazuje, že dobrá myšlienka ešte nemusí zaručovať najlepší výsledok.“

diť nie 10-tisíc, ale možno až 15-tisíc áut denne a neskôr ešte viac. Na 4-pruhovú diaľnicu aj tak vraj podľa nejakých tabuliek treba 20-tisíc áut. Teda stačí polovičný profil? Omyl. Prognózy sú orientačné a 4-pruhová cesta môže prilákať viac investícií ako úbohý 2-pruh. Navyše vie

si vôbec niekto predstaviť, že D1 nebude 4-pruhová? Naša jediná diaľnica naprieč krajinou sa pri Prešove zúži? Chceme, aby sa nám smiala celá Európa? Sarkazmus nie je namieste, ale ak už tak - ak chceme východ navyše udržovať v zaostalejšom ekonomickom móde, tak teda postavme dvojpruh! Toto chcú analytici, politici, prezident Andrej Kiska? Ide im vôbec o východ a o Prešov?

Do Útvary hodnoty za peniaze na ministerstve financií sa vkladalo veľa nádejí. Slovensko roky trápí korupcia, hovorí sa o predražených tendroch. Útvary hodnoty za peniaze mal so všetkým skončiť. Každý tleskal, keď sa na začiatku hovorilo o tom, ako sa budú sledovať nákupy od tlačiarň až po diaľnice. Preveria sa ministristvá, ale aj malé obce a nájdú stamióny. Opäť sa však ukazuje, že dobrá myšlienka ešte nemusí zaručovať najlepší výsledok.

Pochybnosti sa začali, už keď spomínaný útvary vyčíslil úspory na liekoch. Viacerí lekári vraj

predpisujú príliš veľa liekov a treba im to zosekať. Úspora v zdravotníctve je na prvý pohľad príliš matematická, čo nemusí dobre dopadnúť pre pacienta. Podobne to v súčasnosti vyzerá aj s diaľničným obchvatom Prešova.

Najprv jedna mimovládna organizácia pomocou grantu od americkej ambasády na Slovensku vypočítala, že na plánovanom obchvate možno ušetriť významné sumy. Spôsob výpočtov bol aj tu na prvý pohľad pochybný, účelový a v neprospech ľudí. Mimovládka však usilovne agitovala a snažila sa dostať do médií. Napokon sa o problém začal zaujímať aj prezident Kiska.

Boli sa však páni politici v Prešove vôbec pozrieť? Nie lietadlom, ale autom. Nech vidia, aké to je denne stáť v nekonečných dopravných zápachach. Nerobme analýzy pre analýzy, úspory pre úspory na úkor kvality a užitočnosti. Šetriť treba s rozumom a bez politikárčenia.

© AUTORSKE PRÁVA VYHRADENÉ

utorok Sediaci býk žije

Silvia Ruppeldtová
prekladateľka

Týždeň názorov

- P Pavelka
- U Ruppeldtová
- S Šikulová
- Š Fábry
- P Geist
- S Bakoš

Málokto nepozná siouxského náčelníka Sediaceho býka, symbol jedného z posledných vzopätí pôvodných Američanov proti dychtivým zloďom z Európy. V bitke pri Little Bighorne v roku 1876 zjednotené kmene Siouxov do posledného muža zlikvidovali kavalériu plukovníka Custer. Pravdaže, v tom čase bolo sladké víťazstvo už len labutou piesňou poníženeho národa, ktorý bol po genocíde vo vlastnej krajine odsúdený na potupné štvranie z rezervácie do rezervácie.

Z dnešného pohľadu je možné zaujímavejšie, prečo k bitke došlo. USA po vojne s Mexikom získali nové územia a chceli k nim vybudovať železniciu. Nevyhnutne musela viesť cez rezerváciu, ktorá bola Siouxom pridelená „na večné časy“. Biely vydríduch tam navyše objavil zlato, a tak sa večné časy veľmi rýchlo skončili. Víťazi dohody dodržiavať nemusia.

Na sklonku života chcel Sediaci býk zabrániť rozpredaniu a rozdrobeniu siouxskej rezervácie. Napokon ho zabili v rezervácii Standing Rock, kde ho prišla polícia zatknúť za praktizovanie Tanca duchov, krízovej duchovnej formy odporu pôvodných Američanov.

Standing Rock sa v poslednom období opäť dostala do stredu diania v kontexte nie nepodobnom tomu z 19. storočia. Projekt Dakota Access Pipeline (DAPL) má byť ropo-

vod dlhý 1 825 km financovaný nadnárodnými spoločnosťami, ktorý spojí štyri štáty USA a rovnako ako kedysi ohnivé kolaje má prechádzať cez zvyšky posvätného územia národa Siouxov. V ohrození je najcennejší element života - pitná voda. Obyvatelky a obyvatelia rezervácie a ich sympatizanti sa vzbúрили a na mieste, kadiaľ má ropovod viesť, postavili tábor, kde od leta minulého roka pokojne čelili represáliám a dokonca aj mučeniu zo strany bezpečnostných zložiek. Ich malý Little Bighorn sa odohral 4. decembra, keď Obamova administratíva napokon výstavbu ropovodu územím Siouxov zastavila. Lenže politickí víťazi dohody dodržiavať nemusia.

Sotva nastúpil do funkcie Donald Trump so svojou príslušnou odbornosťou v environmentálnych témach a láskou k pôvodným národom, podpísal výkonné nariadenia podnietajúce konštrukcie ropovodov DAPL aj Keystone XL spoločnosťou Energy Transfer

Partners, v ktorej má investície. Tlačový tajomník Bieleho domu Sean Spicer to označil za „energetickú revolúciu“, ktorá vytvorí desaťtisíce „skvelých džobov“.

Ako informovali médiá, podľa Trumpa „nepriateľské voči americkému ľudu“ (napr. denník Guardian), pred niekoľkými dňami napochodovali do Standing Rocku ozbrojené zložky, „tanec duchov“ rozohnali a mestečko zrovnali so zemou. Pôvodní Američania sa stiahli do rezervácií, kde ich ponechajú azda aspoň dovtedy, kým tam zas neobjavia ropu či zlato. Ale ako sa vyjadril vodca Siouxov zo Standing Rocku Dave Archambault, aspoň sa „noví Američania dozvedeli, že stále sme tu“.

Ťažko povedať, kedy energetickí revolucionári a my vedno s nimi definitívne zožneme plody legendárneho varovania kmeňa Creek: Až keď vytne posledný strom, otráviť poslednú rieku, chytiť poslednú rybu, zistíte, že peniaze sa ješ nedajú. © AUTORSKE PRÁVA VYHRADENÉ

Kľúčové burzy v Londýne a vo Frankfurte sa nespoja

Miroslav Vajs
Londýn, Bratislava

Od apríla pripravovaný obchod za 29 miliárd eur sa podľa všetkého neuskutoční. Európska komisia (EK) neumožní spojenie dvoch najväčších búrz s akciami v Európe - londýnskej akciovej burzy London Stock Exchange (LSE) a frankfurtskej Deutsche Börse.

„Na základe súčasného postojú komisie sa LSE domnieva, že komisia pravdepodobne neposkytne povolenie na fúziu,“ uviedla LSE.

Prekážkou je neochota LSE predat jednu zo svojich divízií. Ide však o komplikovanú transakciu, o ktorej sa hovorí už od roku 2012. Teda dávno pred referendum vo Veľkej Británii, v ktorom si voliči zvolili odchod z Európskej únie (tzv. brexit). Bruselu sa nepáči, že fúzia oboch búrz by vytvorila monopol v obchodovaní s akciami na európskom kontinente. Deutsche Börse, ktorá chce kúpiť londýnsku burzu, zase hovorí, že zo strategického hľadiska je len takto možné vytvoriť trh schopný konkurovať tomu z Wall Streetu v New Yorku. Londýnska burza sa však nechce vzdáť kontroly nad niektorými finančnými transakciami.

Už boli štyri pokusy spojiť burzy vo Frankfurte a v Londýne. Dva pokusy boli formálne a dva nefornálne. Európska komisia napríklad zablokovala fúziu v roku 2012 medzi vtedajšou NYSE Euronext a Deutsche Börse.

Európska komisia sa k súčasnej situácii nechcela vyjadriť.

Obchod za 29 miliárd eur, ktorý mal spočívať v spojení dvoch búrz, stopla Európska komisia.

Na definitívne rozhodnutie má čas až do konca marca. No podľa viacerých analytikov nie je veľká šanca, že by vedenie nemeckej a anglickej burzy podmienky akvizície upravili tak, aby boli pre EK prijateľné.

LSE uviedla, že komisia od nej vyžaduje, aby predala svoj 60-percentný podiel v platforme pre elektronické obchodovanie s dlhopismi MTS. Túto požiadavku LSE považuje za neprimeranú a domnieva sa, že predaj podielu by bol ťažko realizovateľný a poškodil by jej aktivity. EK firmy LSE a Deutsche Börse vyzvala, aby najneskôr včera predložili návrh, ktorý by jej požiadavku uspokojil. „Po zvážení všetkých relevantných faktorov dospelo vedenie LSE k záveru, že sa nemôže zaviazat k predaju MTS,“ píše sa v správe LSE.

Na MTS sa napríklad obcho-

duje s väčšinou dlhopisov Talianska. Podľa agentúry Reuters talianska vláda nie je pripravená na zmenu vlastníctva tejto obchodnej platformy. Podobne ako Grécko aj Taliansko má problém s dlhom verejných financií. Preto si peniaze na fungovanie Rím nevie na finančných trhoch požiť za podobne výhodných podmienok ako napríklad Berlín. Samotná obchodná platforma MTS síce tvorí len relatívne malú časť celej londýnskej burzy, ale podľa talianskej vlády je pre nich „systémovo dôležitá“.

O stroskotaní rokovaní medzi Londýnom a Frankfurtom svedčia aj vyjadrenia člena výkonnej rady nemeckej centrálnej banky Andreasa Dombreta. Ten pre spravodajský portál bbc.com uviedol, že Londýn zostane „najdôležitejším finančným centrom Európy“ aj napriek

britskému rozhodnutiu o vystúpení z Európskej únie. „Považujem za svoju úlohu, aby bol (proces vystúpenia) tak hladký, ako je to len možné, a môžem sľúbiť, že budeme tak pragmatictí, ako to len bude možné,“ citovala agentúra SITA jedného z najvyšších predstaviteľov Bundesbanky. Brexit podľa neho nie je bezrizikový, upozornil však, že riziká pre európske finančné služby sú „dvojstranné“.

„Riziká sa netýkajú len Londýna, vidím riziká aj pre Nemcko a zvyšok Európy. Ak by mal mať brexit ekonomické dosahy, nebudú sa koncentrovať na Veľkú Britániu, zasiahne to aj zvyšok Európy,“ povedal. Londýn ako finančné centrum pravdepodobne stratí časť pracovných miest, tie však nemusia odísť iba do Európy, ale napríklad aj do USA, upozornil Dombret.

© AUTORSKE PRÁVA VYHRADENÉ

Oznamy burzy

Zmena výšky úrokového výnosu: UniCredit Bank Czech Republic and Slovakia a.s., ako emitent hypotekárnych záložných listov ISIN: SK4120011248, oznámila burze hodnotu úrokového výnosu 0,000 % p.a., platnú pre nasledujúce štvrtročné obdobie od 26.2.2017 do 26.5.2017.

Zmena počtu cenných papierov v emisii:
1. S účinnosťou od 23.2.2017 sa zvyšuje počet cenných papierov v emisii štátnych dlhopisov č. 227, ISIN: SK4120009762, o časť 227/H s počtom cenných papierov 238 800 000. Po zvýšení bude aktuálny počet cenných papierov v emisii 2 644 800 000 dlhopisov.
2. S účinnosťou od 23.2.2017 sa zvyšuje počet cenných papierov v emisii štátnych dlhopisov č. 231, ISIN: SK4120012220, o časť 231/C s počtom cenných papierov 167 300 000. Po zvýšení bude aktuálny počet cenných papierov v emisii 974 500 000 dlhopisov.

Informácie o hospodárni emitentov:
Emitent kótovaných cenných papierov Všeobecná úverová banka, a.s. poskytol BCPB auditované nekonsolidované finančné výsledky podľa IFRS k 31.12.2016, podľa ktorých spoločnosť dosiahla zisk 265 171 000,- EUR. Emitent zároveň poskytol aj auditované konsolidované finančné výsledky podľa IFRS k 31.12.2016, podľa ktorých spoločnosť dosiahla zisk 156 770 000,- EUR.

Oznámenie o konaní valného zhromaždenia:
Emitent kótovaných cenných papierov Všeobecná úverová banka a.s. oznámil BCPB, že dňa 24.3.2017 o 14,00 hod. sa bude konať riadne valné zhromaždenie (RVZ) v sále Kongresového centra Technopol, Kutlíkova 17, 852 50 Bratislava 5. Rozhodujúci deň na uplatnenie práva účasti na RVZ je 16.3.2017.

INZERCIA

KÚPA

• Kúpim hodinky HEUER, ANGELUS, OMEGA, LONGINES, SCHAFFHAUSEN, ROLEX, ULYSSE NARDIN, VACHERON CONSTANTIN, EBERHARD, HAMILTON, DOXA, TISSOT, ZENITH. Tel.: 0944 137 683. XR170059

OZNAM

• **Tatry mountain resorts, a.s.,** Demänovská Dolina 72, 031 01 Liptovský Mikuláš, IČO: 31 560 636 v súlade so zákonom č. 566/2001 Z. z. o cenných papieroch a investičných službách v znení neskorších predpisov oznamuje, že **Ročná správa za obdobie od 1. 11. 2015 do 31. 10. 2016** spoločnosti Tatry mountain resorts, a.s. je bezplatne prístupná v elektronickej forme na internetovej stránke **www.tmr.sk**. XR170088

• Krajský súd v Trenčíne oznamuje vyhlásenie výberového konania na obsadenie 1 voľného miesta sudcu pre trestnoprávne kolégium Krajského súdu v Trenčíne, s termínom podania prihlášky **do 23. 3. 2017 (vrátane)**. Podrobnosti o vyhlásenom výberovom konaní nájdete na **www.justice.gov.sk** XR170098

— stručne

Viac lokálnych potravín v obchodoch

Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR sa dohodlo s väčšinou obchodných reťazcov na poskytnutí časti svojich pultov na prezentáciu špecialít od lokálnych výrobcov. Agrozort tak chce zvýšiť šance pre malých regionálnych výrobcov na zviditeľnenie svojich produktov. Lokálni výrobcovia budú môcť dodať potraviny do maloobchodov do okruhu 50 kilometrov. Agrozort už začal pracovať na výbere vhodných dodávateľov a vyberie najviac sto záujemcov, ktorí spĺňajú základné podmienky obchodu, ako balenie, popi-

sové etikety, EAN kód a vedľa zabezpečiť logistiku. Výrobca bude musieť viesť svoj tovar zabaliť, označiť a doviezť. (sta)

Biopalivá sa majú využívať viac

Ministerstvo hospodárstva SR mení zákon o podpore obnoviteľných zdrojov energie a vysoko účinnej kombinovanej výroby. Do slovenskej legislatívy sa vďaka novele zákona transponuje európska smernica týkajúca sa kvality benzínu a naftových palív. „Cieľom smernice je urýchliť využívanie biopalív takzvanej druhej generácie, teda biopalív využívajúcich suroviny z biomasy, ktoré nemajú vysokú ekono-

mickú hodnotu pri inom použití ako biopalivo,“ uviedol ministerstvo. (sta)

Nemecký prebytok 24 mld. eur

Nemecký rozpočtový prebytok v roku 2016 dosiahol najvyššiu sumu od spojenia západného a východného Nemecka vo výške takmer 24 miliárd eur. Krajina dosahuje prebytok tretí rok po sebe. Za aktuálny prebytok podľa bbc.com vďaka vláde vyššej zamestnanosti, ako aj vyššiemu výberu daní. Oficiálne údaje potvrdili, že ekonomika vlni vzrástla o 1,9 %, najmä v dôsledku vyšších výdavkov zo strany spotrebiteľov a vlády. (ec)